raadsvoorstel

Agendapunt 2021, nr. IX-14
Zaaknummer 2014097
Te behandelen door E.S.F. Schepers-Janssen

Onderwerp: Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Winterswijk 2021-2037

Aan de raad,

Inleiding
In 2018 heeft uw raad de “De gemeentelijke visie onderwijsvoorzieningen’” vastgesteld.
Voorts werd besloten de visie gezamenlijk met de schoolbesturen verder uit te werken in een integraal huisvestingsplan.
Het resultaat daarvan is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Winterswijk 2021-2037 (IHP 2021-2037) dat thans voorligt. Het IHP 2021-2037 is in nauwe samenspraak met het lokale onderwijsveld, betrokken opvangvoorzieningen en gemeente tot stand gekomen.

Met dit plan wordt een belangrijke basis gelegd voor de toekomst van kwalitatief onderwijs in Winterswijk. Dat geldt ook voor het vinden van een toekomstbestendige oplossing voor het onderwijs in de buurtschappen. Het is een plan dat de steun heeft van de onderwijspartijen en de kinderopvang die allen hebben meegewerkt aan de totstandkoming van dit IHP.

Het plan geeft aan hoe we de komende 16 jaren gefaseerd onderwijskundige kwaliteit en adequate huisvesting willen realiseren voor alle leerlingen van het basis- en het voortgezet onderwijs in onze gemeente. Het is een plan waarover overeenstemming is bereikt tussen gemeente, schoolbesturen en hoewel niet wettelijk verplicht Stichting Welzijn Winterswijk die als kinderopvangorganisatie actief samenwerkt met het onderwijs. Het is een plan met een gedeelde visie en een gefaseerde aanpak van scholen in Winterswijk.

De 1e fase van het plan omvat de aanpak van het buurtschapsonderwijs en de realisatie van een integraal kind centrum in zuid west Winterswijk. Het college vindt het belangrijk om te blijven investeren in buurtschapsonderwijs. Samen met het onderwijs, ouders, inwoners van de buurtschappen kijken we naar een duurzame oplossing voor het onderwijs in de buurtschappen. Hiervoor zijn de schoolbesturen in de lead. Uw college vindt het belangrijk dat er een open gesprek gevoerd gaat worden met alle partijen.

Het doel van het IHP is om aan te geven hoe we planmatig, doelmatig en samenhangend kunnen werken aan de (toekomstige) huisvesting van scholen voor primair en voortgezet onderwijs.
Het Lokaal Educatief Agendaoverleg (LEA), een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) van het lokale onderwijsveld , betrokken voorschoolse voorzieningen en gemeente, hebben ingestemd met het IHP. Het plan is opgesteld vanuit een gezamenlijke visie op onderwijsvoorzieningen. Het IHP schetst het ontwikkelperspectief voor lokale onderwijshuisvesting van 2021 tot en met 2037.
Het IHP geeft richting aan hoe we toekomstige behoeften en bestaande voorzieningen de komende jaren zo goed, zo duurzaam en zo efficiënt mogelijk op elkaar afstemmen. De basis voor de prioriteitstelling van aanpak van scholen is de door alle betrokkenen geaccordeerde rapportage van HEVO, adviesbureau voor onderwijshuisvesting.

Het IHP bestaat uit 3 delen
Het eerste deel (hoofdstuk 1 tot en met 3) gaat over de uitgangspunten voor dit IHP. Na een beschrijving van onder andere het doel, de beleidsambities en de kaders voor dit plan, sluit dit deel af

met de resultaten van de omgevings-, onderwijskundige-, en technische analyse.
In het tweede deel (hoofdstuk 4 en 5) volgt de uitwerking. In deel 3 (hoofdstuk 6) komen in het kort de financieringsopties aan bod.

Het IHP bestrijkt een periode van 16 jaar en in ieder geval vindt om de 4 jaar een actualisatie plaats. Uiteraard is actualisatie ook afhankelijk van de lokale en/of de landelijke ontwikkelingen
Het IHP is vertaald in een gefaseerde aanpak:
Fase 1: 2021-2026
Fase 2 : 2026-2032
Fase 3 : 2032-2036
Fase 4 : > 2036

De totstandkoming van dit IHP was een intensief en langdurig proces
Opgemerkt moet worden dat er door schoolbesturen op enkele punten ook kanttekeningen bij de instemming hebben geplaatst. De kanttekeningen hebben betrekking op met name de prioriteitstelling voor vervanging van scholen, snelheid van verduurzaming en ons uitgangspunt en advies om alleen de financiering van de uitvoering van de 1e fase 2021-2026 van het plan in de meerjarenbegroting op te nemen. Met inachtneming van deze kanttekeningen heeft het LEA unaniem ingestemd met voorliggend IHP. De betreffende kanttekeningen van de schoolbesturen SOPOW en ACCENT treft u hierbij in de bijlagen aan (naar betrokkenenparagraaf). Met ACCENT zijn naar aanleiding van de kanttekeningen aanvullende afspraken gemaakt over de instandhouding en de aanpak van de Emmaschool.
SOPOW ziet graag dat de gemeente de benodigde financiën voor de realisatie van hele IHP tot en met 2037 nu al worden vastgelegd in de meerjarenbegroting. Dit is in voorliggend plan niet meegenomen omdat de horizon van het gemeentelijk financieel beleid mbt de meerjarenbegroting vier jaar is.

Dit IHP geeft richting aan de visie en ambitie hoe wij in samenspraak met de schoolbesturen en kind voorzieningen in de toekomst met de onderwijshuisvesting omgaan en geeft daarbij een financiële vertaling in 4 fasen. Voor de goede orde: het gaat hierbij om de uitgangspunten en het zijn zeker (nog) geen harde regels. Het is daarom een dynamisch huisvestingsplan, waarbij o.a. de maatschappelijke ontwikkelingen en mogelijke wijzigingen van de wetgeving op het gebied van onderwijshuisvesting een belangrijke rol kunnen spelen. De bedoeling is dat door verschillende partijen hiermee rekening wordt gehouden.

Voorstel
1. Het IHP-gemeente Winterswijk 2021-2037 vast te stellen en in stemmen met de uitvoering van het IHP en het bijbehorend investeringsprogramma.
2. In de MeerJarenBegroting de uitvoering van het IHP 2021-2036 gefaseerd op te nemen; voor de uitwerking van fase 1 van het IHP in de MJB 2022-2025 de voorbereidings- en bouwkredieten van fase 1 opnemen.

Relatie met (huidig) beleid
nvt

Beoogd(e) effect(en)
Door de vaststelling van het IHP door uw gemeenteraad is bekend vanuit welke uitgangspunten de realisatie van de noodzakelijke onderwijsvoorzieningen in de toekomst plaatsvindt.

Argumenten
1. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Het is belangrijk dat een IHP wordt vastgesteld waarbij de uitgangspunten voor de toekomstige onderwijsvoorzieningen helder zijn geformuleerd, zodat betrokken partijen hiermee zoveel mogelijk rekening kunnen houden.
2. In het IHP zijn de visie en ambitie verwoord hoe wij in samenspraak met het onderwijs en voorschoolse partners met de onderwijshuisvesting omgaan. Hierbij blijkt dat er sprake is van een groot draagvlak bij partijen. Het SHP geeft een vertaling naar de mogelijk toekomstige opgaven m.b.t. de onderwijsvoorzieningen.
3. Met dit IHP lopen we vooruit op verwachte wetgeving in 2023. Renovatie en het opstellen van een integraal huisvestingsplan voor de duur van 16 jaar vallen dan onder de zorgplicht voor onderwijshuisvesting van de gemeente.

4. De betrokkenheid van uw raad voor de vaststelling van het IHP vloeit voort uit het budgetrecht voor onderwijshuisvesting alsmede uit de integrale aanpak en samenhang met diverse gemeentelijke beleidsterreinen.

Financiële aspecten/risico's
De investeringsraming voor deze scholen in fase 1 2021-2026 bedraagt in totaal ruim € 14.700.000. Hiervan wordt € 11.000.000 opgenomen in de Meerjarenbegroting 2022-2025.
De uitwerking van fase 1 van het IHP wordt vertaald In de meerjarenbegroting (MJB). Concreet betekent dit dat de voorbereidings- en bouwkredieten van fase 1 worden opgenomen in de MJB 2022-2025. Verdere kredieten worden vanaf 2026 begroot.
Ter dekking van de lasten van deze kredieten stellen we bij de behandeling van de Begroting 2022-2025 voor een bestemmingsreserve te vormen van € 11 miljoen. We denken dit bedrag nodig te hebben om over een langere termijn in te groeien in de structurele lasten van het investeringsplan als geheel. De definitieve besluitvorming herover vindt plaats bij de begrotingsbehandeling in uw vergadering oktober 2021.
De investeringsramingen in de fases 2, 3 en 4 van het IHP worden meegenomen in de toekomstige kadernota's, waarbij vervolgens een integrale afweging plaatsvindt binnen de begrotingscyclus van de gemeente. In de financiële paragraaf van de latere investeringsramingen wordt rekening gehouden met lokaal maatwerk, fasering, prioritering van de noodzakelijke investeringen alsmede de financiële haalbaarheid van toekomstige onderwijsvoorzieningen.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
De gemeente heeft op grond van de Wet Primair Onderwijs en de Wet Voortgezet Onderwijs de plicht te zorgen voor passende en voldoende huisvesting voor het primair en het voortgezet onderwijs.

Aspecten van duurzaamheid
Over de bekostiging van duurzaamheidsmaatregelen zijn in voorliggend IHP geen afspraken gemaakt. Bij duurzaamheidsinvesteringen zijn schoolbesturen primair verantwoordelijk voor de aanpassingen in het binnenklimaat. De bereidheid van de gemeente om bij te dragen in duurzaamheidsmaatregelen is er. Werken vanuit een lange termijnvisie is hierbij noodzakelijk. De uitwerking hiervan in de duurzaamheidparagraaf wordt opgepakt na vaststelling van IHP.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
In het Lokaal Educatief Overleg (LEA op overeenstemming gericht overleg van onderwijsorganisaties in Winterswijk) is er consensus over het IHP.
Bij de uitwerking van fase1 worden ook de buurtschapsorganisaties en oudergeledingen betrokken.

Vervolgprocedure/evaluatie
Na vaststelling van het investeringsprogramma van het IHP fase 1 start de werkgroep huisvesting met de uitwerking van de nieuwbouw of renovatie van fase 1 van het voorkeurscenario vierwindstrekenmodel.
De werkgroep huisvesting krijgt ook de taak de verduurzaming van schoolgebouwen op te pakken. De werkgroep wordt daartoe aangevuld met specifieke deskundigheid. De werkgroep zal het college voorstellen doen over de aanpak van de nieuwbouw of renovatie en over bestuurlijke afspraken voor de bekostiging van duurzaamheidsmaatregelen.

Winterswijk, 24 augustus 2021

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris, de burgemeester,

G.W. Goedmakers B.J.J. Bengevoord